Gerardus de Harderwyck: Commentum sex tractatuum Petri Hispani. Add: Tractatus posteriorum Aristotelis. Comm: Gerardus de Harderwyck

[Cologne: Heinrich Quentell], 1488 Seite 128

Et in eam q̄ ꝑtim est actus corpis ꝑtimqȝ nō
sed separata. Et illo mō ꝯueniūt hee due drē
scȝ rōnale ⁊ irrōnale. per quaꝝ pmā ꝯstituit sb
aīali aīal rōnale. quod nos vocamus hoīem.
cum spē sibi opposita q̄ vocatur brutum siue
aīal irrōnale. Scd̄m opinionē stoycoꝝ ponū
tur kalodemones ⁊ cachodemones. id est bo/
ni spūs ⁊ mali spūs. aīalia rōnalia imortalia
sed hoc dictū non recipit sancta catholica fi/
des q̄ nō ponit aīalia aliq̄ esse imortalia ppter
cām supius dictā. Etiā ſm stoycoꝝ positōem
corpora celestia dicta sunt aīalia rōnalia ⁊ im
mortalia. sed hoc iteꝝ est ꝯtra fidem ⁊ phīaȝ
que nō ponit celum aīatum formalr̄. ⁊ p infor
matōem. sed tm̄ opatiue instrumētaliter. ⁊ per
assistentiam.

Ad obiecta in oppo

situm. Ad pmū est dicendū ſm aliq̄s ꝙ ꝯn̄a
non valet. nec est in darij. qȝ medium scȝ p̄di/
camentū nō distribuit. ex q̄ vnoq̄qȝ accipit col
lectiue. Aliter dr̄ ꝙ locutio est redditiua. ⁊ sic
reddēdo singula singulis sunt plura generalis
sima. Ad ꝯfirmatōem est dicendū. ꝙ nō ē si
mile. qȝ generalissimū est supmū coordinatio
nis ad quod ascendit p viam collectōis ⁊ ad/
unatōis. ⁊ per ꝯn̄s simplificatōis. siq̄dem om
ne supius est pluriū vnitiuū. Sȝ spēalissima
ꝯstituunt p viam diuisionis q̄ fit p oppositas
drās que ꝯstituunt plures spēs. igit nō valet
silitudo Ad secundū est dd̄m. licet corpus
aīatum sit q̇d ꝯplexum ſm vocē. est tn̄ q̇d in/
cōplexum ſm rem significatā. qȝ p illas duas
voces circumloq̄mur vnā rem Ad terciū di
cendum ꝙ ſm veritatem in ea parte arbor seu
coordinatio corrigenda est. ⁊ eget moderatio
ne quaȝ tangit argumentum. Ad q̄rtum
dd̄m ꝙ mortale accipit duplr̄. Uno mō vt dr̄
passionē viuentis vita corruptibili. ⁊ sic nō ē
drā Alio mō ꝟtutem essentialē specificantē vi
tam in specie corruptibilr̄ viuentiū. ⁊ hoc mō
esset drā Ad quintū est dicendū ꝙ aīal rō/
nale nō ponitur vt diffinitio. sed tanq̄ȝ circū/
locutio speciei Ad sextū est dd̄m. ꝙ Porph̄
h̄ iō facit. qȝ drē dextri lateris p̄dicant vere de
inferiorib⁹ drn̄tijs. Etiā genera species ꝯstitu
te per drās dextri lateris habēt se sicut supius
et inferi⁹. ⁊ p̄dicant de seinuicē ⁊ sunt note no/
bis. nō aūt sic est de generib⁹ ⁊ specieb⁹ sinistri
lateris Sed diceres. si drā supior dextri la
teris p̄dicatur de inferiori drn̄tia vt ratōnale
est sensibile. nō videt q̄ p̄dicabili p̄dicatur. igr̄
non dȝ p̄dicari Ad quod dicendū est ꝙ p̄/
dicatōe inordinata non tn̄ ꝯtra ordinē q̇nqȝ
p̄dicabiliū. sed p̄ter ordinē p̄dicabiliuȝ. Un
duplex est p̄dicatio scȝ ordinata. ⁊ est in q̄ p̄/
dicatur p̄dicabile de suo subijcibili. vt homo
est aīal. Inordinata est duplex. q̄dam est ꝯtra
ordinē q̇nqȝ p̄dicabiliū. ⁊ ē i q̄ p̄dicat subijcibi
le de suo p̄dicabili. vt aīal est homo. ⁊ q̄ncun/
qȝ talis ꝯuertitur fit ordinata. Alia est inor/
dinata p̄ter ordinē q̇nqȝ p̄dicabiliuȝ. in q̄ nec
p̄dicatur p̄dicabile de suo subijcibili. nec subij
cibile de p̄dicabili. vt sortes est sortes. rōnale
est sensibile Et si dicatur. cū dicimus rōna/
le est sensibile ibi sensibile p̄dicatur de rōnali
vt supius. Sed omē supius respectu inferio
ris videtur aut genus aut species aut aliud p̄
dicabile Ad hoc dd̄m est ꝙ drā supior nec
est gen⁹ nec est species. qȝ omīs drā est forma
simplex. ergo nō habet aliquod genus. Et sic i
ferior non est species respectu supioris. qȝ om/
nis species est ꝯposita ex genē ⁊ drā. ⁊ sic si dif
ferētia esset ꝯposita ex genere ⁊ drā esset ꝓces/
sus in infinitū: quia eadē ratōe qua vna etiaȝ
alia Seq̄tur caplm̄ de drā

Differentia dicitur triplicit
scȝ cōmuniter ꝓprie ⁊ ma/
gis ꝓprie: Cōmunis drn̄a
est qua alteꝝ differt ab alte
ro vel a seipso separabili accidente. vt
sortes sedens differt a seipso nō seden
te vel ab alio: Propria differētia est.
qua alteꝝ differt ab altero inseparabi
li accidētē. vt sortes symus a sorte nō
symo Unde accidens inseparabile di
citur vt symum aquiluȝ: Magis pro/
pria differētia est qua alteꝝ differt ab
altero specifica differētia. id est per spe
ciei differentiā. vt homo differt ab eq̊
per rōnale: Et illo mō sumitur hic dif
ferentia ⁊ diffinitur sic.

Determinatōe ꝯpleta de specie. ꝯn̄s est iux/
ta ordinē p̄missum supius determinare de drā
Et qȝ ipa drā ſm ꝓprietatē sui nōis extendit
se in amplius q̄ȝ in eam q̄ est terciū p̄dicabile
ideo p̄ponenda est generalis eius diuisio vt ex
ea colligatur modus ꝓprius ipsius drē p̄di/
cabilis. quo inuento inq̄renda est q̇dditas ip
sius drē p ꝓpriā eius diffinitōem. ⁊ dem̄ po/
testas eius p diuisionē. Et ſm hoc istud capl̄m
diuidit in tres ptes. In q̄ꝝ pma agit pmū. in
secūda scd̄m. in tercia terciū. scd̄a ibi. Drā est

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-78/0128
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG